

20.11.2025

**VALTIONEUVOSTON ASETUS TYÖSUOJELULAUTAKUNNISTA ANNETUN
VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA**

Työsuojelulautakunnista annettua valtioneuvoston asetusta (53/2010) esitetään muutettavaksi vastaamaan 1.1.2026 voimaan tulevaa valtion aluehallintouudistuksesta annettua lainsäädäntöä.

Asian tausta ja asetuksenantovaltuus

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukainen valtion aluehallintouudistus astuu voimaan 1.1.2026. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa lupa- ja valvontakäytäntöjä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Uudistuksessa nykyisten aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden tehtävät organisoidaan uuteen perustettavaan valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon omaksi työsuojeluosastokseen, jota johtaa osastopäällikkö. Jatkossa on yksi valtakunnallinen virastotasoinen työsuojeluviranomainen nykyisten viiden alueellisten työsuojeluviranomaisten sijaan.

Valtion aluehallintouudistuksen yhteydessä on muutettu työsuojeluhallinnosta annettua lakia (16/1993). Lakimuutos astuu voimaan 1.1.2026.

Työsuojeluhallinnosta annetun lain 4 §:ssä säädetään työsuojeluneuvottelukunnasta ja työsuojelulautakunnista. Pykälän 2 momentin mukaan työsuojelulautakunnan tehtävistä, kokoonpanosta, toiminnasta ja sen järjestämisestä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Asian valmistelu

Asetusmuutos on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä.

Työsuojelulautakuntatyön järjestämistä Lupa- ja valvontavirastossa on käsitelty aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden johdon kanssa. Työsuojelua koskevien periaatekysymysten käsittelyä, työsuojelun yhtenäistämistä ja edistämistä sekä alan yhteistoiminnan kehittämistä varten sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii kolmikantainen valtakunnallinen työsuojeluneuvottelukunta. Neuvottelukunnassa edustettuina ovat työsuojelun keskeiset sidosryhmät: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestö SAK, Kunta- ja hyvinvointialueidentyöntantajat KT, STTK, Akava, sekä Työterveyslaitos ja Työturvallisuuskeskus. Työsuojelulautakuntatyön järjestämistä Lupa- ja valvontavirastossa on käsitelty työsuojeluneuvottelukunnassa ja asiasta on kuultu neuvottelukunnassa edustettuina olevia sidosryhmiä syksyn 2024 ja vuoden 2025 aikana.

Työsuojeluneuvottelukunnan sekä työsuojelun vastuualueiden johdon kanssa käydyissä keskusteluissa työsuojelulautakuntatyön järjestämisestä uudessa virastossa nousi esille mahdollisuus kehittää ja tehostaa sidosryhmäyhteistyötä virastorakennemuutoksen yhteydessä sekä tarve erotella työsuojeluneuvottelukunnan ja -lautakunnan tehtäviä.

Lausuntokierrosta ei ole nähty tarpeellisenä, koska esityksessä on kyse rajattujen muutosten tekemisestä asetukseen, jotta se vastaisi päivitettyä työsuojeluhallintolakia ja uutta virasto-organisaatiota. Lisäksi asetuksen päivittämistä on käsitelty perusteellisesti keskeisten työsuojelun sidosryhmien kanssa työsuojeluneuvottelukunnassa. Työsuojeluneuvottelukunnassa edustettuina olevilla sidosryhmillä on ollut mahdollisuus toimittaa ministeriölle asetusluonnosta koskevia suullisia ja kirjallisia kommentteja syksyllä 2025. Sidosryhmät eivät tässä yhteydessä tuoneet esille asetusluonnokseen liittyviä ongelmakohtia tai esittäneet muutosehdotuksia.

Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Nykyisin jokaisella viidellä aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella on kolmikantaisesti koottu työsuojelulautakunta. Työsuojelulautakuntien toiminnan tarkoituksena on työsuojeluvastuun tukeminen ja kehittäminen sekä yhdyssiteenä toimiminen työsuojelun vastuualueiden ja alueellisten työsuojelutoimijoiden ja työmarkkinajärjestöjen välillä. Aluehallintovirastojen lakkauttamisen yhteydessä myös aluehallintovirastojen yhteydessä toimivat alueelliset työsuojelulautakunnat lakkautetaan. Uudessa valtakunnallisessa Lupa- ja valvontavirastossa sidosryhmäyhteistyö organisoidaan uudelleen.

Työsuojelulautakunnista, niiden määrästä, kokoonpanosta, tehtävistä ja toiminnasta säädetään työsuojeluhallinnosta annetussa laissa sekä työsuojelulautakunnista annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Valtion aluehallintouudistuksen yhteydessä on muutettu työsuojeluhallinnosta annettua lakia. 1.1.2026 voimaan tulevan lakimuutoksen myötä työsuojeluhallinnosta annetun lain 4 §:n 2 momentissa säädetään, että Lupa- ja valvontavirastolla tulee olla tarpeellinen määrä työsuojelulautakuntia. Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosaston osastopäälliköllä on oikeus päättää työsuojelulautakuntien lukumäärästä sekä niiden kokoonpanosta. Lautakuntien pääasialliset tehtävät ovat työsuojelua koskevien periaatekysymysten käsittely, työsuojelun yhtenäistäminen ja edistäminen sekä alan yhteistoiminnan kehittäminen. Lautakuntien laissa säädettyt pääasialliset tehtävät eivät muuttuneet lakimuutoksen yhteydessä. Työsuojelulautakuntien tehtävistä säädetään tarkemmin työsuojelulautakunnista annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksen muutoksella tarkennettaisiin työsuojelulautakuntien tehtäviä. Lisäksi asetukseen tehtäisiin laki- ja virastouudistuksesta johtuvat tarvittavat kielelliset ja teknisuonteiset päivitykset. Muutokset olisivat kokonaisuudessaan nykysäännöksiin verrattuna vähäisiä.

Keskeisin ehdotettava muutos on lautakuntien tehtävien tarkentaminen. Työsuojelulautakunnista annetussa valtioneuvoston asetuksessa todetut työsuojelulautakuntien tehtävät eroaisivat jatkossa työsuojeluneuvottelunasta annetun valtioneuvoston asetuksessa (565/2009) todetuista työsuojeluneuvottelukunnan tehtävistä, jotta tehtäväjako työsuojelulautakuntien ja työsuojeluneuvottelukunnan suhteen olisi selkeä myös uudessa virastorakenteessa. Työsuojelulautakuntien tehtävät ehdotetaan sidottavaksi Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosaston tehtäviin. Työsuojelulautakuntien tehtävinä olisi käsitellä merkittäviä Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosaston tehtäviin liittyviä työsuojelun kehitys-, suunnittelu- ja seurantahankkeita, työsuojelun yleisiä toimintalinjoja ja tulostavoitteita sekä voimavarojen suuntaamista työsuojelun edistämiseksi sekä muita työympäristön kehittämisen kannalta merkittäviä asioita. Työsuojelulautakunnan tehtävät keskittyisivät Lupa- ja valvontaviraston toimintaan ja työsuojeluvalvontaan liittyviin toimeenpanon kysymyksiin. Työsuojeluneuvottelukunnassa puolestaan käsiteltäisiin laajempia työsuojeluun liittyviä kokonaisuuksia kuten EU:n tai Suomen työsuojelustrategiaa sekä -linjauksia tai kansallisia työsuojelun kehittämishankkeita.

Pääasialliset vaikutukset

Asetusmuutoksella ei olisi merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia viranomaistoimintaan. Työsuojeluviranomaisen yhteistyö keskeisten sidosryhmien kanssa jatkuisi lautakuntatyön muodossa. Vaikka asetusermuutoksella tarkennetaan työsuojelulautakuntien tehtäviä suhteessa työsuojeluneuvottelukunnan tehtäviin, lautakuntien keskeiset tehtävät eivät kuitenkaan muutu. Lautakuntatyön osalta tarkempi tehtävien konkretisointi ja organisointi tehdään työsuojeluosaston osastopäällikön johdolla lautakuntatyön ja toiminnan käynnistyessä Lupa- ja valvontavirastossa. Työsuojelulautakunnilla on myös jatkossa mahdollisuus vaikuttaa lautakuntatyön painotuksiin ja konkreettisiin tehtäviin. Sidosryhmätyön toimivuutta ja tehtyä ratkaisua arvioidaan sekä työsuojeluneuvottelukunnan että lautakunnan osalta ennen niiden seuraavaa asettamista.

Säännöskohtaiset perustelut

1 §. *Työsuojelulautakuntien tehtävät.* Virastouudistuksesta ja alueellisten aluehallintovirastojen lakkauttamisesta johtuen pykälästä poistettaisiin viittaus, että työsuojelulautakunta toimii aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen toimialueella. Aluehallintouudistuksen yhteydessä muutetussa työsuojeluhallinnosta annetussa laissa säädetään, että Lupa- ja valvontavirastolla tulee olla riittävä määrä lautakuntia. Lautakuntia voi siten olla useampi kuin yksi. Tämä useamman lautakunnan vaihtoehto huomioidaan pykälässä muuttamalla otsikko ”työsuojelulautakunnan tehtävä” monikkomuotoon ”työsuojelulautakuntien tehtävät” ja tekemällä vastaavat muutokset johdantolauseeseen. Pykälään lisättäisiin maininta lautakuntien tehtävien sitomisesta Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosaston tehtäviin erotuksena työsuojeluneuvottelukunnan tehtävistä, jotka koskisivat työsuojelua laajemmin. Työsuojelulautakunnan tehtävät keskittyisivät Lupa- ja valvontaviraston toimintaan ja työsuojeluvalvontaan liittyviin toimeenpanon kysymyksiin. Lautakuntien tehtävät voisivat vaihdella rajatummasta yhdestä pykälässä mainitusta tehtäväalueesta tarvittaessa kattamaan kaikki pykälässä mainitut tehtäväalueet.

2 §. *Työsuojelulautakuntien kokoonpano.* Aluehallintouudistuksen yhteydessä muutetussa työsuojeluhallinnosta annetussa laissa säädetään, että Lupa- ja valvontavirastolla tulee olla riittävä määrä lautakuntia. Lautakuntia voi siten olla useampi kuin yksi. Tämä useamman lautakunnan vaihtoehto huomioidaan pykälässä muuttamalla otsikko monikkomuotoon ”Työsuojelulautakuntien” sekä tekemällä pykälän sananmuotoihin kielellisiä muutoksia. Pykälän 2 ja 3 momentissa muutettaisiin virastouudistuksen myötä viittaukset työsuojelun vastuualueen johtajaan viittauksiin Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosaston osastopäällikköön.

3 §. *Työsuojelulautakuntien kokoontuminen.* Aluehallintouudistuksen yhteydessä muutetussa työsuojeluhallinnosta annetussa laissa säädetään, että Lupa- ja valvontavirastolla tulee olla riittävä määrä lautakuntia. Lautakuntia voi siten olla useampi kuin yksi. Tämä useamman lautakunnan vaihtoehto huomioidaan pykälässä muuttamalla otsikko monikkomuotoon ”Työsuojelulautakuntien” sekä tekemällä pykälän sananmuotoihin kielellisiä muutoksia.

Voimaantulo

Asetus esitetään tulevaksi voimaan 1.1.2026 samanaikaisesti valtion aluehallinnon uudistuksen kanssa.